

مرونامه

منظور اصلی از تحقیق زیر، استحکام بخشیدن به دوستی و گسترش روابط فرهنگی بین استانهای خراسان و مرو می‌باشد.

کسانی مروزی

حکیم مجدالدین ابوالحسن اسحاق کسانی مروزی، در اواخر قرن چهارم و اوایل قرن پنجم هجری زندگی می‌کرد. وی را از تذکره‌نویسان دوران سامانیان به حساب می‌آورند. کسانی مروزی در مدح سلطان محمود غزنوی قصیده‌ای سروده است.

وی همیشه به سبک درویشان لباس می‌پوشید. در سن جوانی از خراسان به ترکستان غربی رفته و سالها در شهر بخارا مرکز سامانیان زندگی کرده است. وی در مورد وزرای سامانیان از جمله «نوح‌ابن منصور»، عبدالله‌ابن احمد بن حسین عتبی قصایدی سروده است که مقامات دولت سامانی احترام زیادی به وی قائل بودند.

کسانی مروزی شاعر معروفی بوده که از هوش و دکاوت بالایی برخوردار بود. اشعار وی به صورت یک میراث فرهنگی باقی مانده است. وی از طرف سایر شعرا و تذکره‌نویسان به عنوان استاد خراسان معروف بوده و خوش خلق و ساده بود.

عوض و آذریبگدلی وی را از جمله شعرای شیعی به حساب می‌آورند و برای اثبات ادعای خودشان، اشعار وی را مثال می‌آورند. معنی شعر چنین است کسی را که از پیامبر خدا حمایت کرده و بخاطر وی مبارزه نموده است تو هم آن را تکریم و تعریف کن. یکی دیگر از اشعار وی چنین است:

گل از عجایب بهشت است که برای انسانها هدیه شده است

کسی که به خانه گل آورده است نسبت به دیگران کریمتر است

ای گل فروش چرا گل را با پول عوض می‌کنی

آیا در جهان بهتر از گل چیز دیگری نیز هست؟

از خضاب من و موی سیاه کرده من

اگر همیشه رنج می‌کشی، زیادتر نکش، رنج مبر

غرضم رو نه جوانیست بترسم که زمن

خرد پیران جویندو نیابند اثر

سمائی مروزی

محمودابن علی سمائی مروزی از شاعران نیمه اول قرن ششم هجری و قمری است. اکثر کتب و اشعار وی به صورت یک میراث باقی مانده است وی با انوری روابط دوستی داشته است. عوفی، سمائی مروزی را اولین شاعر دوران سامانیان می نامند. امین احمد رازی وی را با سنجر معاصر می داند. صاحب «مجمع الفصحاح» می نویسد: روابط سمائی مروزی با آقای سوزنی خوب نبوده است آنها بر علیه یکدیگر اشعار انتقادآمیزی را نوشته اند. اما غیرممکن است که در کتابها به اینگونه موارد برخورد کنیم. اشعار ذیل از سمائی مروزی می باشد:

دل از کسار خود برگرگرفتم	که با تو عشق بازی درگرفتم
زجان خویش دست آنگه که شستم	که مهرت را چو جان دربر گرفتم
بنا شب که از تو گفتم رو بتایم	چو روز آمد غمت از سرگرفته

پیامی مروزی

پیامی مروزی اهل مرو از شاعران سده نهم هجری قمری می باشد. بنا به نوشته «مجالس النفاثس»: پیامی بیشتر اوقات به سبک قلندری و درویشی زندگی می کرد. به طوری که می گویند بابر میرزا وی را آموزش داده است. اشعار زیر مربوط به پیامی مروزی می باشد:

وفا، وعده کردی جفا می نمائی	مه من، عجب بی فا می نمائی
چو بیگانگان مگذر ای نور دیده	که در چشم من آشنا می نمائی
پیامی چوزلف ستان بیقراری	به دام کسی مبتلا می نمائی

نادری مروزی

از شاعران سده نهم هجری قمری و اهل مرو، و از مصاحبان امیرعلیشیرنوائی است. در کتاب «مجالس النفاثس» چنین آمده است. مولانا نادر اهل مرو بوده و بسیار مهمان نواز و شخصی ملایم بود. امیرعلیشیرنوائی می نویسد: نادر مروزی در بیشتر اوقات همشین من بوده است. شعر زیر از نادر مروزی می باشد:

به سنگ نرم کن ای چرخ استخوان مرا
مبادا رخته کند تیغ دستان مرا

مندرج در روزنامه مارشاهو جهان چاپ ترکمنستان